Startnotysje

Ried	:	3 maart 2022
Agindapunt	:	11
Status	:	Besluitvormend
Program	:	Programma 6 - Sociaal domein
Eardere behandeling	:	N.v.t.
Portefúljehâlder	:	Dhr. A. Bouwman
Amtner	:	Mevr. T. van der Ploeg
Taheakke	:	-
Saak- en stiknûmer	:	Z2021-04082 / S2021-30498

Underwerp
Startnotitie 'Lokale Inclusieve Agenda Tytsjerksteradiel'

Wy stelle jo foar te besluten om:
1. De startnotitie 'Lokale Inclusieve Agenda Tytsjerksteradiel' vast te stellen.
2. Voor het opstellen van een Lokale Inclusieve Agenda €75.000,- beschikbaar te stellen vanuit de Algemene Reserve.

Koarte gearfetting
Op 4 november 2021 heeft de gemeenteraad het Amendement Lokale Inclusieve Agenda aangenomen. Hiermee heeft de gemeenteraad het college opdracht gegeven om een "Lokale Sociale Inclusieve Agenda" op te stellen en voor de raadsvergadering van 3 maart 2022 inzichtelijk te maken hoeveel budget nodig is voor een uitvoeringsagenda. In deze startnotitie staat het proces beschreven om te komen tot een Lokale Inclusieve Agenda. Na vaststelling van deze startnotitie zal worden gestart met het formeren van een werkgroep Toegankelijkheid waarin naast ambtenaren ook inwoners zitting zullen nemen. De werkgroep Toegankelijkheid zal een belangrijke rol krijgen bij het opstellen van de Lokale Inclusieve Agenda. In het najaar van 2022 zal de Lokale Inclusieve Agenda opiniërend worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Vervolgens zal de Lokale Inclusieve Agenda in januari 2023 besluitvormend worden voorgelegd.

Foech ried/kolleezje:
De gemeenteraad is op grond van de Wmo bevoegd om de startnotitie (proces) en de Lokale Inclusieve Agenda vast te stellen. Hiermee stelt zij de kaders vast. Het college zorgt voor de uitvoering.

Ynhâldlik kader

Het doel van het VN-Verdrag is "het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid te bevorderen, beschermen en waarborgen, en ook de eerbiediging van hun inherente waardigheid te bevorderen. Personen met een handicap zijn personen met langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving". De uitgangspunten die hieruit af te leiden zijn, zijn *gelijkheid, solidariteit, autonomie en participatie*.

Een inclusieve samenleving is een breed begrip en betreft naast het includeren van mensen met een beperking natuurlijk alle medemensen die zich om wat voor reden dan ook buiten gesteld voelen.
Voor het opstellen van een Lokale Inclusieve Agenda beperken wij ons tot de opdracht uit het verdrag Handicap en richten we ons op inclusie voor mensen met een fysieke en/of een psychische beperking.

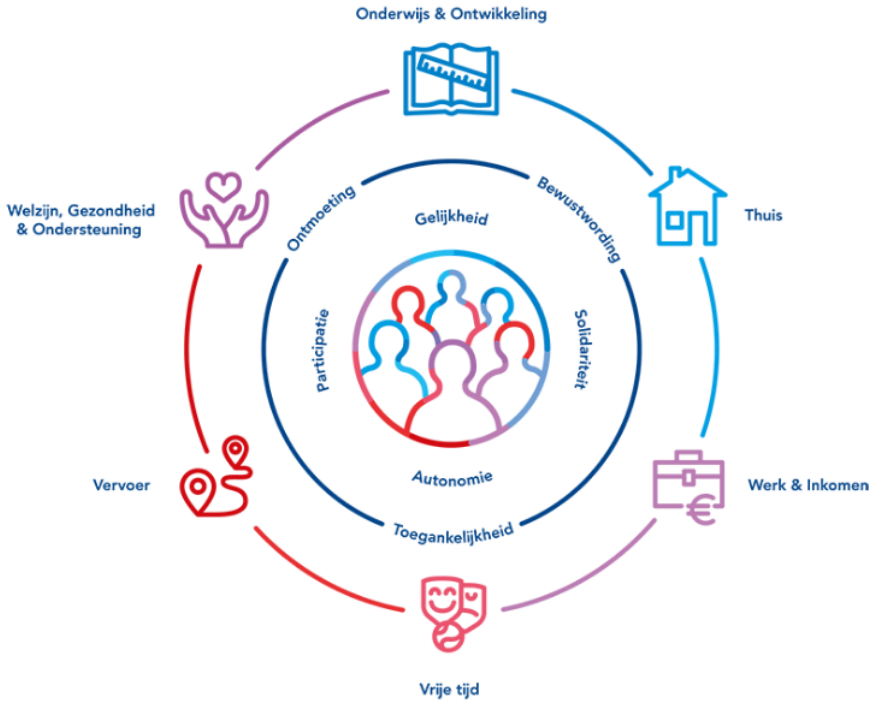
Relatie bestaand beleid

In september 2021 heeft het college een notitie aangeboden aan de raad waarin beschreven staat in hoeverre het gemeentelijk beleid al aansluit bij het gedachtegoed van het VN-verdrag. In de informerende raadsvergadering waar bovengenoemde notitie is behandeld en is becommentarieerd door leden van de werkgroep toegankelijkheid Leeuwarden, kwam naar voren dat er een mooie basis ligt. In alle onderdelen van de organisatie is er reeds aandacht voor inclusie, maar er zou meer integraal samengewerkt kunnen worden.
Het is nu tijd om deze basis verder uit te bouwen naar een Lokale Inclusieve Agenda.

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een index ontwikkeld om te komen tot een inclusieve samenleving/agenda. Om te starten zijn er volgens de VNG drie elementen van belang, te weten *bewustwording, toegankelijkheid* en *ontmoeting.*
Bewustwording is nodig om inwoners en medewerkers van de gemeente zich te laten realiseren dat er drempels in de samenleving zijn voor mensen met een beperking.
Ontmoeting tussen mensen met en zonder beperking zorgt ervoor dat er begrip ontstaat voor de verschillende perspectieven van waaruit mensen denken.
Toegankelijkheid is altijd een eerste voorwaarde om mee te kunnen doen. Het volgende voorbeeld illustreert dit: wanneer afspraken alleen telefonisch gemaakt kunnen worden, kunnen mensen met een gehoorbeperking geen afspraken maken. Het moet voor iedereen mogelijk zijn ergens (letterlijk) toegang te krijgen en ook weer veilig weg te gaan.
En omdat een samenleving pas inclusief is, wanneer iedere inwoner dit ervaart op alle aspecten van het leven, moet dit dan ook worden bekeken vanuit de volgende levensdomeinen die voor iedereen van belang zijn, aldus de VNG:

- Onderwijs & ontwikkeling;
- Thuis;
- Werk & inkomen;
- Vrije tijd;
- Vervoer & welzijn;
- Gezondheid & ondersteuning.

Bovenstaande is grafisch weergegeven in figuur 1. Waarbij de inclusiviteit wordt weergegeven in de middelste cirkel: iedereen doet mee!

Figuur 1 Elementen inclusie

Werkgroep Toegankelijkheid
"Niets over ons, zonder ons", is het motto van het VN-verdrag. Wij willen dan ook een werkgroep toegankelijkheid instellen, bestaande uit ambtenaren en inwoners die gezamenlijk inhoud gaan geven aan de Lokale Inclusieve Agenda. De werkgroep zal gaan inventariseren welke onderdelen prioriteit verdienen. Vervolgens zullen deze volgens de werkgroep genoemde prioriteiten gedeeld worden met de gemeenteraad, waarna de gemeenteraad de prioritering en daarmee de Lokale Inclusieve Agenda vaststelt.
Na vaststelling van de Agenda, zal deze uitgevoerd moeten gaan worden. Het college draagt zorg voor de uitvoering. De werkgroep Toegankelijkheid zal adviserend blijven aan het college gedurende de uitvoering.

Prosedureel kader

Zoals hierboven al aangegeven heeft een inclusieve samenleving betrekking op alle levensdomeinen. Een lokale inclusieve agenda is integraal en raakt dan ook de gehele gemeentelijke organisatie. Het voorstel is dan ook om een multidisciplinaire projectgroep samen te stellen vanuit de gemeentelijke organisatie die tevens onderdeel uitmaakt van de werkgroep toegankelijkheid.
Om te komen tot een Lokale Inclusieve Agenda stellen we het volgende proces voor:

Wanneer	Wat	Hoe
Maart 2022	Instellen projectgroep Lokale Inclusieve agenda	
Maart -juni 2022	Bewustwording en (urgentie)besef creëren binnen de gemeentelijke organisatie	Intranet en bewustwordingacties

Maart-juni 2022	Het organiseren van ervaringsdeskundigheid door het instellen van een werkgroep toegankelijkheid;	Werven van inwoners die willen deelnemen aan een werkgroep toegankelijkheid. Ook binnen de Wmo-adviesraad zal geworven worden om de connectie tussen adviesraad en werkgroep te bevorderen.
Doorlopend	Betrekken sociale partners en ondernemers	In gesprek gaan met betreffende partners en ondernemers
Juni- september 2022	Bepalen van de lokale koers	Op basis van de verkregen informatie vanuit de werkgroep en de gesprekken.
November 2022	Prioriteiten stellen	Presentatie en dialoog over concept Agenda.

Het doel is om eind 2022 een vastgestelde Lokale Inclusieve Agenda te hebben. Dit betekent voor het formele proces het volgende:

Datum Raadsvergadering/bijeenkomst	Onderwerp	Status
3 maart 2022	Startnotitie Lokale Inclusieve Agenda	Besluitvormend
17 november 2022 (iepen podium)	Lokale Inclusieve Agenda	Technisch Informerend
24 november 2022	Lokale Inclusieve Agenda	Opiniërend
Januari 2023 *(afhankelijk van de planning raadsvergaderingen)*	Lokale Inclusieve Agenda	Besluitvormend

Finansjeel kader

Om het onderwerp in de gehele organisatie goed belegd te krijgen is het belangrijk dat binnen alle organisatieonderdelen een ambassadeur wordt benoemd die deel kan nemen aan de werkgroep toegankelijkheid en daarmee aan de uitvoering van de Agenda, zodat integraliteit wordt geborgd.
0,15 fte beleidsadvies RD
0,2 fte beleidsadvies SD (trekker)
0,15 fte bedrijfsvoering
0,15 fte dienstverlening
0,1 fte communicatie

Bovenstaande leidt ertoe dat we de raad vragen een budget van € 75.000,- beschikbaar te stellen vanuit de Algemene Reserve voor het opstellen en uitvoeren van de Lokale Inclusieve Agenda.

Kommunikaasje
Na vaststelling van deze startnotitie zal zo spoedig mogelijk in overleg met de afdeling communicatie een plan opgesteld worden om zowel in- als extern te communiceren over de op te richten werkgroep Toegankelijkheid en de op te stellen Lokale Inclusieve Agenda. Tevens zal in het plan aandacht worden geschonken aan bewustwordingsacties.

Burgum, 1 februari 2022

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,	burgemeester,
mevr. H.M. van Gils	dhr. drs. L.J. Gebben

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 1 februari 2022, punt nummer: 11;

Beslút:

1. De raad stelt de startnotitie 'Lokale Inclusieve Agenda Tytsjerksteradiel' vast.
2. De raad stelt voor het opstellen van een Lokale Inclusieve Agenda €75.000,- beschikbaar vanuit de Algemene Reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 3 maart 2022**.**

De griffier,	De voorzitter,
Mw. mr. A. Dam	Dhr. drs. L.J. Gebben